

Aan:
De minister-president, de heer M. Rutte
Ministerie van Algemene Zaken

Amsterdam, 20 april 2016

ref.nr.: 16.038 / 6.30.1
betreft: Werkbezoek president Indonesië en LHBTI-mensenrechten

Excellentie,

Op 21 en 22 april ontvangt u president Joko Widodo van de Republiek Indonesië. Wij verzoeken u om hem te vragen zich expliciet en onomwonden uit te spreken voor bescherming van de mensenrechten van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgenders en mensen met een intersekseconditie (LHBTI's) in Indonesië.

Een dergelijk verzoek aan de president past in het Nederlands Buitenlandbeleid, waarin mensenrechten van LHBTI's een speerpunt zijn.

Mensenrechten LHBTI's in Indonesië onder druk

De mensenrechten van LHBT's in Indonesië staan de laatste tijd ernstig onder druk. Er is sprake van een hetze: ministers en overheidsfunctionarissen spreken buitengewoon negatief en dreigend over LHBT's. Mede hierdoor is een klimaat ontstaan waarin personen en organisaties een legitimering zien voor geweld en bedreiging jegens LHBT's.

Mensenrechtenorganisatie Human Rights Watch (HRW) sprak hierover in februari haar grote zorg uit in een brief aan president Joko Widodo. Ook HRW vraagt de president om zich onomwonden uit te spreken voor bescherming van de mensenrechten van LHBT's,¹ maar de president heeft dat tot op heden niet gedaan.

Uitspraken van overheidsfunctionarissen

Op 24 januari jl. verbood de Indonesische minister Mohammad Nasir van Hoger Onderwijs LHBT-gerelateerde groepen aan Indonesische universiteiten. Volgens hem zouden LHBT-gerelateerde activiteiten niet in overeenstemming zijn met de normen en waarden van Indonesië. Hoewel de minister zijn uitspraken later introk, sprak hij zich sindsdien niet onomwonden uit vóór mensenrechten van LHBTI's.

De Indonesische minister van Defensie betitelde de strijd van Indonesische LHBT-organisaties voor mensenrechten als 'gevaarlijker dan een atoomoorlog'. Prominent politicus en voormalig minister van Communicatie en Informatie Tifatul Sembiring suggereerde dat LHBT's ter dood gebracht zouden moeten worden.² Het is slechts een greep uit de anti-LHBT uitspraken van Indonesische overheidsfunctionarissen en politici van de laatste maanden.

¹ Human Rights Watch, *Brief aan de president van de Republiek Indonesië, 10 februari 2016* (<https://www.hrw.org/news/2016/02/11/letter-president-widodo-re-lgbt-rights-indonesia>)

² Human Rights Watch, *What's behind the Indonesian president's troubling silence on LGBT persecution, 16 maart 2016*. (<https://www.hrw.org/news/2016/03/16/whats-behind-indonesian-presidents-troubling-silence-lgbt-persecution>)

Legitimering

Mede door dit soort uitspraken ontstaat in Indonesië een klimaat waarin personen en organisaties een legitimering zien voor geweld en bedreigingen tegen LHBTI's.³

Zo stelde de rector van de Universiteit van Lampung dat hij studenten en personeelsleden zou wegsturen die zich met LHBT-kwesties bezighouden. Groepen die behoren tot het Islamitisch Verdedigingsfront deden, naar verluid met steun van de lokale politie, op 27 januari een inval bij een pension in Bandung, op zoek naar veronderstelde lesbiennes. Ook in 2015 viel het Islamitisch Verdedigingsfront pensions binnen waar LHBT's wonen.

Angst van de Indonesische LHBT-beweging voor geweld van militante Islamistische organisaties als het Verdedigingsfront lijkt gerechtvaardigd in het huidige, verslechterende klimaat voor LHBT's. Het Islamitisch Verdedigingsfront staat bekend om haar extremistisch geweld en groepen zoals het Verdedigingsfront speelden in 2009 ook een belangrijke rol in het geweld tegen religieuze minderheden zoals Shia, Ahmadiyah en Christenen.

Draconische maatregelen in Atjeh

De situatie voor LHBT's in de provincie Atjeh is mogelijk nog ernstiger dan in de rest van Indonesië. Human Rights Watch rapporteert over willekeurige arrestaties, lastigvallen, bedreigen en geweld jegens LHBT's in Atjeh. De provincie heeft sinds 1999 het recht om shariaregelgeving te implementeren. De autoriteiten gebruiken die bevoegdheid steeds vaker om, zoals HRW stelt, 'draconische' maatregelen tegen LHBT's te nemen. Zo kunnen homoseksuele contacten worden bestraft met honderd zweepslagen. In september 2015 arresteerde de Shariapolitie van Atjeh twee jonge vrouwen die elkaar in het openbaar omhelsden als 'vermoedelijke lesbiennes'.⁴

Conclusie

Om deze gevaarlijke ontwikkeling te keren, is het cruciaal dat president Joko Widodo zich in heldere bewoordingen uitspreekt tegen de schending van mensenrechten van LHBTI's in Indonesië en vóór bescherming van de groep. De heer Joko Widodo werd onder meer tot president is verkozen wegens zijn sterke positie op het gebied van mensenrechten. Als burgemeester van Solo stond hij bekend als LHBT-vriendelijk. Het lijkt ons een goede basis is om de president te vragen om een duidelijke uitspraak.

Hoogachtend,

Tanja Ineke

Voorzitter COC Nederland

i.a.a.: de minister van Buitenlandse Zaken, de heer B. Koenders, de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, mevrouw J. Bussemaker, de Vaste Kamercommissies voor Buitenlandse Zaken en Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

³ Informatie uit deze paragraaf is afkomstig uit: Human Rights Watch, brief aan de president van de Republiek Indonesië, 10 februari 2016 en Human Rights Watch, *What's behind the Indonesian president's troubling silence on LGBT persecution*, 16 maart 2016.

⁴ Id.